

Miroslaw SKARŻYŃSKI

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu

ORCID: 0000-0003-0954-4867

Logistyczne aspekty wykorzystania uzbrojenia i sprzętu przejętego przez talibów po wycofaniu wojsk USA z Afganistanu

Streszczenie: W artykule wskazano technikę wojskową, którą przejęli talibowie po rozpadzie sił zbrojnych Afganistanu i wycofaniu wojsk USA. Przedstawiono charakterystykę określonych środków walki. Rozpatrzono uwarunkowania logistyczne bojowego użycia nowego uzbrojenia i sprzętu wojskowego przez armię Islamskiego Emiratu Afganistanu. Oszacowano zagrożenia wewnętrzne i zewnętrzne generowane przez dozbrojonych talibów. W podsumowaniu zawarto rezultaty przeprowadzonych badań.

Słowa kluczowe: talibowie, uzbrojenie i sprzęt wojskowy, logistyka, zagrożenia wewnętrzne i zewnętrzne

Wstęp

Podmiotem badań są talibowie, zaś przedmiotem – ich zdolności utrzymania w sprawności bojowej uzbrojenia i sprzętu wojskowego do skutecznej realizacji interesów Islamskiego Emiratu Afganistanu. Celem badań jest analiza uwarunkowań logistycznych wykorzystania nowych środków walki przez talibów w środowisku operacyjnym regionu. Osiągnięcie celu badań sprowadza się do uzyskania odpowiedzi na następujące szczegółowe pytania badawcze: jakie uzbrojenie i sprzęt afgańskich sił zbrojnych przejęli talibowie?, co charakteryzuje ważniejsze modele?, w jakim stanie jest przejęta broń?, co jest niezbędne do eksploatacji posiadanego uzbrojenia i sprzętu?, czy talibowie mają kompetencje do obsługiwanego współczesnej techniki wojskowej? czy dysponują odpowiednim zapleczem warsztatowym i zapasami materiałów eksploatacyjnych?, czy są zdolni skutecznie wykorzystać nowe środki walki? do realizacji jakich zadań mogą być one zastosowane? Hipotetycznie można przyjąć, że przejęte zasoby są wystarczające do stworzenia dość dobrze uzbrojonych i wyposażonych jednostek lekkiej piechoty zdolnych do skutecznych działań w terenie górzystym, jednak posiadane możliwości logistyczne nie gwarantują wykorzystania przeważającej części sprzętu do realizacji zarówno działań ofensywnych, jak i defensywnych. Do zrealizowania celu badawczego wykorzystano metodę analizy do podzielenia problemów badawczych na elementy składowe i odrębnego ich zbadania, syntezy w celu całościowego ujęcia rezultatów badań oraz wnioskowania niezbędnego do podsumowania rozważań.

Nowa technika wojskowa talibów

Islamska Republika Afganistanu dysponowała uzbrojeniem i sprzętem dostarczonym przez różne państwa, głównie przez Stany Zjednoczone Ameryki, które w latach

2002–2017 wyasygnowały na wyposażenie sił zbrojnych Afganistanu (Afghan Armed Forces – AAF), w tym: broń, rakiety, drony, noktowizory ok. 28 mld dolarów (Miško, 2021). Szacuje się, że łącznie na wzmocnienie afgańskich służb bezpieczeństwa amerykańska administracja wydatkowała 83 mld dolarów w ciągu 20 lat (*Talibowie...*, 2021). Znaczną część techniki wojskowej nie użyto bojowo, ponieważ nie była w pełni sprawna, co stało się jednym z powodów rezygnacji z obrony kluczowych rejonów kraju i zadania znacznych strat atakującemu przeciwnikowi. Podczas szybkiego zajmowania obszarów dotąd kontrolowanych przez prozachodnie władze, talibowie przejęli duże ilości uzbrojenia i sprzętu wojskowego dotychczas znajdującego się na wyposażeniu AAF (Szczęsny, 2021). Jednak wojskom amerykańskim w ostatnich dwóch tygodniach przed opuszczeniem Afganistanu udało się znaczną część kluczowego uzbrojenia i sprzętu wojskowego zniszczyć, unieszkodliwić lub zdemilitaryzować (Kosarzycki, 2021). Zdobyty przez talibów sprzęt eliminowano atakami prowadzonymi z powietrza (Kędzierski, 2021). Ponadto Amerykanie przeprowadzali naloty na warsztaty techniczne i magazyny, co miało uniemożliwić obsługę i remonty porzuconego sprzętu wojskowego (*Talibowie...*, 2021).

Według raportu Specjalnego Inspektora Generalnego ds. Odbudowy Afganistanu (Special Inspector General for Afghanistan Reconstruction – SIGAR) talibowie wzbogacili się o kilkaset tysięcy jednostek broni i wyposażenia (tabela 1). Zasadniczą część środków technicznych przejęto w Mazar-i-Szarif, Kunduz, Herat, Kabul, Laszkgarah, Kandahar i Gardez (Khan, 2021). Niestety nie są dostępne szczegółowe dane o zdobyczu wojennej talibów, co potwierdził Jake Sullivan, doradca ds. bezpieczeństwa narodowego Stanów Zjednoczonych prezydenta Joe Bidena mówiąc – „Nie mamy pełnego obrazu tego, co stało się z każdym elementem amerykańskiego wyposażenia wojskowego, które przekazaliśmy wojsku afgańskiemu” (*USA...*, 2021).

Tabela 1

Uzbrojenie i sprzęt wojskowy przejęty przez talibów

Rodzaj	Model	Ilość
Pistolety		126 295
Karabiny szturmowe		358 530
Karabiny maszynowe		64 363
SUV, pick-up		42 000
Samochody ciężarowe		8 000
Wielozadaniowy pojazd kołowy o wysokiej mobilności	HMMWV	22 174
Pojazd mobilnych sił uderzeniowych	MSFV	634
Opancerzony samochód patrolowy	MRAP	155
Gąsienicowy transporter opancerzony	M113	169
Środki artyleryjskie		176
Lekki samolot transportowy	Cessna 208	28
Samolot szturmowy	A-29 Super Tucano	23
Lekki samolot bojowy (szturmowo-rozpoznawczy)	AC-208	10
Średni samolot transportowy	C-130 Hercules	4
Śmigłowiec wielozadaniowy	Mi-17	33
Średni wielozadaniowy śmigłowiec transportowy i wsparcia piechoty	UH-60 Black Hawk	33
Lekki śmigłowiec wielozadaniowy	MD-530	43
Środki łączności		162 043
Gogle noktowizyjne		16 035

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Khan, 2021.

Ponadto np. w Kunduz talibowie przejęli czołg T-55, haubicę D-30, niekompletny ciężki śmigłowiec bojowy Mil Mi-35 oraz taktyczny, rozpoznawczy, bezzałogowy statek powietrzny Boeing Insitu ScanEagle (Bakuła, 2021). Wzbogacili się także o tysiące granatów różnego typu, gdyż w latach 2003–2016 Stany Zjednoczone dostarczyły armii afgańskiej ich 25 327 (Raubo, 2021). Oprócz uzbrojenia i sprzętu talibowie uzyskali duże ilości przedmiotów zaopatrzenia mundurowego zakupionych przez Amerykanów. Szczególnie dotkliwa jest utrata zaawansowanych technologicznie, ręcznych międzyagencyjnych urządzeń do wykrywania tożsamości. Liczba HIIDE (Handheld Interagency Identity Detection Equipment) porzuconych w Afganistanie nie jest znana, ale budzi głęboki niepokój, gdyż daje nowe możliwości talibom w zakresie identyfikacji biometrycznej (Gaafar, 2021).

Perspektywy wykorzystania uzbrojenia i sprzętu wojsk lądowych przez talibów

Lekka broń piechoty może być użytkowana skutecznie przez wiele lat (Szczęsny, 2021). Niektóre modele pojazdów pozyskanych przez talibów zostały specjalnie opracowane na potrzeby armii afgańskiej. Koronnym przykładem jest amerykański opancerzony wóz bojowy produkowany przez Textron Marine & Land Systems. Pojazdy przeznaczone dla Afgańskiej Armii Narodowej (Afghan National Army – ANA) – klasyfikowane jako Mobile Strike Force Vehicle – MSFV (pojazd mobilnych sił uderzeniowych) charakteryzowały się dodatkową ochroną załogi i uproszczoną budową w której wykorzystano gotowe podzespoły oferowane na rynku. Przeznaczono je do uzbrojenia siedmiu batalionów wchodzących w skład sił szybkiego reagowania (Quick Reaction Forces – QRF), realizując kompletny program wdrożeniowy, szkoleniowy oraz długoterminowego wsparcia (fot. 1). MSFV miały zapew-

Fot. 1. Szkolenie techników w serwisowaniu MSFV w Szkole Wojsk Pancernych ANA w prowincji Kabul w 2013 roku

Źródło: Redmond, 2013.

nić szybkie przemieszczenie pododdziałów piechoty do zagrożonego rejonu, wysoką manewrowość w terenie, duży zasięg działania i większą skalę prowadzonych operacji oraz wystarczającą odporność na ostrzał przeciwnika i siłę ognia do prowadzenia szerokiej gamy misji. Przekazanie odpowiedzialności za bezpieczeństwo obszaru operacyjnego wyposażonym w MSFV kandakom (batalionom) QRF było kolejnym znaczącym krokiem do rozpoczęcia wycofania amerykańskich wojsk z Afganistanu (Good, 2012). Dostawy obejmowały trzy wersje pojazdu: opancerzony transporter piechoty, opancerzony transporter piechoty uzbrojony w granatnik automatyczny kalibru 40 mm i wielkokalibrowy karabin maszynowy 12,7 mm zamontowany w wieży lub wóz ewakuacji medycznej (Gaafar, 2021). W 2015 r. na wyposażeniu ANA było ponad 600 pojazdów tego typu (Lansford, 2017, s. 60).

Wielozadaniowe pojazdy kołowe o wysokiej mobilności HMMWV (High-Mobility Multipurpose Wheeled Vehicle), które użytkowano i obsługiwano w ANA są pojazdami obecnie już przestarzałymi (fot. 2). Te eksploatowane w amerykańskich wojskach lądowych i korpusie piechoty morskiej (ok. 60 tys.) przez ostatnie cztery dekady zaczęły być od połowy stycznia 2019 r. zastępowane przez model znany pod handlową nazwą L-ATV (Light Combat Tactical All-Terrain Vehicle) opracowany w ramach programu JLTV (Joint Light Tactical Vehicle) przez amerykański koncern motoryzacyjny Oshkosh, który charakteryzuje się większymi możliwościami taktyczno-technicznymi, tj. lepiej radzi sobie w terenie, zapewnia żołnierzom wysoki poziom ochrony balistycznej i odpowiedni komfort jazdy, posiada wyższą niezawodność (Wilewski, 2019).

Fot. 2. Kurs (8-tygodniowy) mechaników samochodów Ford Ranger, pojazdów International MaxxPro i HMMWV w prowincji Helmand w 2017 roku

Źródło: Nissen, 2017.

Pojazdy opancerzone o zwiększonej odporności na miny i ataki z zasadzki MRAP (Mine Resistant Ambush Protected) posiadają znaczną masę, duże zużycie paliwa, ograniczoną zdolność pokonywania trudnego terenu (łatwo zagrzebują się w piachu), dużą wysokość ułatwiającą ich wykrycie i ostrzał, wysoko położony środek ciężkości pogarszający stabilność podczas jazdy i zwiększający ryzyko przewrócenia się zwłaszcza w terenie górzystym (MRAP, 2020). Parametry trakcyjne tych pojazdów ograniczają ich wykorzystanie do zadań patrolowych w warunkach silnego zagrożenia minowego. Amerykańskie gąsienicowe transportery opancerzone M113 (pancerz z płyt aluminiowych), których produkcję uruchomiono w 1960 r., a zakończono w 2007 r. występują w różnych wersjach (M113, 2021). W wariantach podstawowym ich obecna wartość bojowa jest znikoma.

Przejęte urządzenia do obserwacji w nocy nie nastręczają większych problemów w ich stosowaniu przez żołnierzy wcześniej przeszkolonych do ich użycia. Nowoczesnych radiostacji cyfrowych z modułem szyfrującym talibowie nie wykorzystają bez znajomości kluczy kryptograficznych. Stworzenie wojskowego systemu łączności na bazie przejętego sprzętu jest nieracjonalne, gdyż używanie radiostacji o niejasnym pochodzeniu wiąże się z dużym ryzykiem (Kucharczyk, 2021). Talibowie prawdopodobnie nie będą w stanie również stosować zagłuszarek fal radiowych do blokowania emitowanego sygnału zdalnego aktywowania improwizowanych urządzeń wybuchowych, podobnie jak systemów biometrycznych używanych do identyfikacji afgańskich współpracowników Amerykanów (Talibowie..., 2021).

W obsłudze szczególnie uzbrojenia dużą rolę odgrywa kultura podejścia do broni (Raubo, 2021). W stojących na niskim poziomie afgańskich społecznościach lokalnych coś takiego jak kultura techniczna nie funkcjonuje. Praktycznie nie odgrywała żadnej roli wcześniej podczas posługiwania się prostą bronią np. AK-47. Zapotrzebowanie na nią pojawiło się w momencie oddania w ręce talibów walczących z Rosjanami nowoczesnych modeli uzbrojenia, np. amerykańskich przenośnych przeciwlotniczych zestawów raketowych FIM-92 Stinger.

Przyszłość techniki lotniczej w działaniach zbrojnych talibów

Jednosilnikowe, turbośmigłowe samoloty szturmowe (przeciwpartyzanckie) produkcji brazylijskiej Embraer EMB 314 Super Tucano zamówiły w grudniu 2011 r. amerykańskie siły zbrojne z zamiarem wykorzystania ich do wykonywania zadań rozpoznawczych i walki ze słabo uzbrojonym przeciwnikiem. W 2016 r. Super Tucano w wersji A-29B rozpoczęto dyslokować do Afganistanu. Pierwszy raz bojowo zostały wykorzystane przez Afgańczyków 15 kwietnia 2016 r. podczas trzech oddzielnych ataków w dolinie Khostak w celu wyeliminowania za pomocą bomb kierowanych trzech przywódców lokalnych bojówek terrorystycznych (Embraer..., 2021). Drugim jednosilnikowym, turbośmigłowym samolotem szturmowo-rozpoznawczym zamówionym dla Afganistanu był AC-208 Eliminator będący wersją bojową lekkiego samolotu transportowego Cessna 208 Caravan, użytkowanego już w afgańskich siłach powietrznych (Afghan Air Force – AAF). Samolot wyposażono w kamery elektrooptyczne i termowizyjne oraz celownik laserowy, a także w panele balistyczne chroniące załogę i aparaturę przed ogniem broni

strzeleckiej, system ostrzegania o zbliżaniu się rakiety, wyrzutnie flar. Uzbrojenie lotnicze obejmowało cztery kierowane pociski raketowe klasy powietrze-ziemia AGM-114 Hellfire i dwa zasobniki niekierowanych pocisków raketowych kalibru 70 milimetrów. Wybór obu typów samolotów szturmowych napędzanych silnikiem turbośmigłowym miał ułatwić AAF szkolenie pilotów oraz obsługę techniczną (Gallagher, 2018).

Przypuszcza się, że talibowie wzbogacili się o znacznie większą liczbę śmigłowców wielozadaniowych Mil Mi-17 (co najmniej 100) niż dotychczas podawano, które zamówiła amerykańska administracja w Rosji. Zakupiono je dla AAF, ponieważ maszyny te były tańsze i łatwiejsze w obsłudze od amerykańskich średnich wielozadaniowych śmigłowców transportowych i wsparcia piechoty Sikorsky UH-60 Black Hawk (Gaafar, 2021). W sieci pojawiły się nagrania na których widać przelatujący nad Kandaharem śmigłowiec UH-60 Black Hawk przemalowany przez talibów i zapewne kierowany przez pilota poprzednio służącego w AAF, bowiem mało prawdopodobne, żeby wśród talibów był bojownik posiadający takie kwalifikacje (Kędziński, 2021).

Obsługę techniczną samolotów i śmigłowców przekazanych AAF realizowali niemal wyłącznie zagraniczni technicy zatrudnieni przez firmy amerykańskie. Afgańskiego personelu technicznego nie wyszkolono i nie zbudowano krajowego zaplecza logistycznego (Kucharczyk, 2021). Z powodu braku wykwalifikowanego i doświadczonego personelu naziemnego nawet sprawny sprzęt lotniczy będzie wykorzystywany tylko propagandowo do czasu pozyskania kompetentnych kadr przygotowanych do obsługi techniki lotniczej. Filmy i fotografie zamieszczane w Internecie pokazują zdjęte osłony lub otwarte pokrywy komór wyposażenia elektronicznego, co może potwierdzać sugestie badaczy i dziennikarzy, że wcześniej poszczególne egzemplarze sprzętu zostały „ogłocone” z kluczowych systemów awioniki (Szczęsny, 2021). Demontażu układów elektronicznych mieli dokonać sami piloci afgańscy przed opuszczeniem baz lotniczych (*Talibowie...*, 2021). Zwraca się uwagę, że brak części zamiennych, a nawet odpowiednich produktów naftowych i specjalnych uniemożliwi talibom eksploatację samolotów i śmigłowców produkcji zachodniej. Wynika z tego, że realnym jest wykorzystanie tylko prostszego i solidnego sprzętu poradzieckiego i porosyjskiego np. Mi-17, chociaż wśród bojowników przybywających z zagranicy do Afganistanu mogą być piloci i mechanicy obeznani także z zachodnimi konstrukcjami lotniczymi. Mało prawdopodobne, żeby personel dotychczas służący w AAF masowo poszedł na współpracę z talibami (Szczęsny, 2021). Chociaż tego rodzaju przypadków nie można wykluczyć, jeśli w grę wchodzić będzie bezpieczeństwo ich bliskich. Talibowie mogą poszukiwać przede wszystkim personelu niezbędnego do uruchomienia i obsługi techniki lotniczej w Pakistanie (*Talibowie...*, 2021). Domniemywać można, że szkoleniem lotniczym w AAF objęto także część żołnierzy, którzy identyfikowali się z ideologią talibów lub zostali skierowani przez nich do pozyskania wiedzy i umiejętności, które mieli wykorzystać w przyszłości na rzecz Islamskiego Emiratu Afganistanu.

Zagrożenia wewnętrzne i zewnętrzne generowane przez talibów

Amerykanie obawiają się, że nowe uzbrojenie będzie używane przeciwko cywilom. Istnieje ryzyko, że zdobyczny sprzęt zostanie pozyskany przez bojowników z innych

ugrupowań zbrojnych i terrorystów (*Talibowie...*, 2021). Przekazany organizacji wspieranym przez talibów zostanie wykorzystany podczas konfliktów w różnych rejonach świata. Posłuży również do walki na obszarze kraju z oddziałami zbrojnymi reprezentującymi opozycję (Szczęsny, 2021). Według republikańskiego kongresmana Jima Banksa, w Afganistanie wzmacnia się pozycja ISIS i Al-Ka'idy, więc prędzej czy później amerykańska broń znajdzie się w ich arsenale (*Amerykanie...*, 2021). Spodziewać się można także jej sprzedaży przez lokalnych przywódców zorganizowanym grupom przestępczym zajmującym się produkcją i handlem narkotykami oraz przemysłem ludzi. Pozyskaniem wybranych modeli uzbrojenia i sprzętu, a także urządzeń czy podzespołów są zainteresowane takie państwa jak Chiny, Rosja i Iran w celu uzyskania wiedzy na temat zachodniej technologii (Szczęsny, 2021). O wywiezieniu partii sprzętu do Iranu poinformowała irańska telewizja, pokazując konwój amerykańskich pojazdów HMMWV i MRAP na drodze do Teheranu (Spencer, 2021). Z powodu spadku zapotrzebowania bojowników na broń, talibowie odsprzedają ją przedsiębiorcom, którzy z handlu amerykańskim uzbrojeniem osiągają duże dochody. Część jest przemycana do Pakistanu, ponieważ w tym kraju występuje na nią duże zapotrzebowanie. Oficjalnie zaprzecza się tym doniesieniom twierdząc, że każdy element amerykańskiego uzbrojenia przejęty przez talibów podczas wojny został „zarejestrowany, zweryfikowany i zabezpieczony przez Islamski Emirat Afganistanu na rzecz przyszłej armii” (*W Afganistanie...*, 2021). Zwiększenie udziału w nielegalnym rynku broni amerykańskiego sprzętu wojskowego pochodzącego z Afganistanu może doprowadzić do proliferacji broni konwencjonalnej w regionie (Mehra, Demuynck, Wentworth, 2022, s. 7). Zgodzić się należy z opinią emerytowanego generała armii USA Josepha Votela, dowódcy Centralnego Dowództwa Stanów Zjednoczonych w latach 2016–2019 – „Jedynym pocieszeniem dla nas jest to, że nasz sprzęt tak łatwo się psuje” (Miśko, 2021). Część zdobytego sprzętu jest wykorzystywana propagandowo jako trofeum pokazywane podczas uroczystości.

Na pewno zagrożenie w wymiarze wewnętrznym stanowi przejęcie przez talibów dużych ilości stosunkowo prostej w obsłudze broni i zapasów amunicji do niej oraz wyposażenia indywidualnego. Broń piechoty i artyleria, środki łączności oraz noktowizory dają przewagę talibom w walce z ruchem oporu (*Talibowie...*, 2021). Pozyskanie systemów obserwacji noktowizyjnej i termowizyjnej oraz urządzeń celowniczych zapewni działanie oraz zwalczanie wroga w niesprzyjających warunkach atmosferycznych oraz w nocy. Utrudni uzyskanie zaskoczenia przez grupy specjalne przeciwnika i zarazem przewagi nad talibami dysponującymi porównywalnym wyposażeniem. Jednocześnie umożliwi wyszkolenie i przygotowanie do działania w porze nocnej znacznej liczby talibów, którzy będą mogli skutecznie eliminować cele lub atakować obiekty w wymiarze czasoprzestrzeni dotąd powszechnie im niedostępnej. Początek w pracach organizacyjnych został już uczyniony, co potwierdzają fotografie talibańskiej jednostki specjalnej – batalionu Badri 313 (fot. 3). Prawdopodobnie w tworzenie tego oddziału zostali zaangażowani instruktorzy pochodzący z Pakistanu lub Kataru (Szczęsny, 2021).

Podczas potyczki na granicy afgańsko-irańskiej w prowincji Nimroz po południu 1 grudnia 2021 r. nie wiadomo dokładnie w jakim zakresie talibowie użyli przeciwko irańskim strażnikom nowego sprzętu. Według doniesień Rosyjskiej Agencji Informacyjnej TASS przy granicy pojawił się przynajmniej jeden wóz bojowy należący wcześniej do amerykańskiej armii (Gaafar, 2021). Spodziewać się należy, że w niedalekiej przyszłości

Fot. 3. Żołnierze Badri 313 wyposażeni w elementy amerykańskiego oporządzenia taktycznego
Źródło: Tinwala (@AnonOpsSE/Twitter), 2021.

angażowane będą do wykonania zadań bojowych oddziały regularne, gdyż przywódcy talibów pracują nad przekształceniem sił powstańczych w stałą armię przygotowaną do prowadzenia działań konwencjonalnych, wyposażoną w amerykańskie uzbrojenie i sprzęt wojskowy przejęty w sierpniu 2021 roku. Rozpoczęto już szkolenie żołnierzy np. 12 stycznia 2022 r. zakończono trzymiesięczny kurs dla komandosów w prowincji Chost, w którym uczestniczyło 150 bojowników. Talibański operator sił specjalnych Abid powiedział – „Jesteśmy teraz w pełni zdolni do przeprowadzenia każdej złożonej operacji i kontrolowania każdego zagrożenia. Podejmiemy zdecydowane działania, by wyeliminować wrogów naszej religii, ojczyzny i narodu muzułmańskiego”.

Regularne wojsko ma zapewnić zdobycie wpływów za granicą i wspierać wewnętrzną jedność. Dowódca talibów brygadier Hafiz Abdur Rashid Omari apelował – „Wzywamy wszystkich młodych ludzi ze wszystkich plemion i prowincji Afganistanu do wstąpienia do wojska. Zjednoczmy wszystkich Afgańczyków i uczynimy ich wszystkich braćmi, i zbudujemy silną i zorganizowaną armię, aby konkurować z resztą świata”. Twierdzi się, że jeśli talibowie zdołają utrzymać stałą armię, to w dłuższej perspektywie może być to groźne dla państw sąsiadujących z Afganistanem, nawet Iranu czy Pakistanu (*Talibowie...*, 2022). Biorąc pod uwagę ich potencjał militarny, z punktu widzenia charakteru działań konwencjonalnych, tę opinię należy uznać za przedwczesną.

Podsumowanie

Ogromna zbieranina uzbrojenia i sprzętu wojskowego przejętego przez talibów po wycofaniu wojsk USA z Afganistanu zapewnia sformowanie wojsk lądowych składających się z kilkunastu dobrze wyposażonych brygad lekkiej piechoty i dwóch brygad śmigłowców oraz sił powietrznych utworzonych na bazie brygady lotnictwa szturmowe-

go i brygady lotnictwa transportowego zdolnych do skutecznych działań defensywnych oraz symbolicznych – ofensywnych w terenie górzystym. Jednak posiadane możliwości logistyczne umożliwiają wykorzystanie tylko małej części sprzętu i to w ograniczonym czasie. Dzięki szerokiej kanibalizacji prowadzącej do szybkiego wzrostu skansenów amerykańskiej techniki, możliwe będzie przedłużenie tego okresu. Wyniki zestawienia potrzeb obsługowo-remontowych z możliwościami ich samodzielnego świadczenia w kraju potwierdzają hipotezę badawczą zamieszczoną we wstępie artykułu.

Osiągnięcie rezultatu, jakim będzie regularna armia zawodowa, czyli „Siły Zbrojne Islamskiego Emiratu Afganistanu” o powyższym składzie wymaga natychmiastowego wdrożenia planu logistycznego stanowiącego podstawę do ich tworzenia, który powinien zawierać poniższe etapy postępowania ze zdobytym uzbrojeniem i sprzętem woj-skowym:

1. Odebranie zdobytej broni i wyposażenia od bojowników i oddziałów.
2. Zgromadzenie całości zdobyczy wojennej w wybranych bazach położonych blisko stolicy.
3. Powierzenie ochrony baz technicznych zdyscyplinowanym oddziałom wiernym władzom w Kabulu.
4. Zrekrutowanie do baz wykształconych talibów oraz specjalistów wyszkolonych przez wojska amerykańskie lub firmy działające na ich zlecenie.
5. Przeprowadzenie inwentaryzacji całości przejętego mienia i wprowadzenie środków do ewidencji.
6. Pozbycie się uzbrojenia i sprzętu nieperspektywicznego w armii.
7. Ustalenie potrzeb materiałowo-technicznych i finansowych oraz określenie priorytetów.
8. Rozmieszczenie i zabezpieczenie sprzętu w sposób minimalizujący jego dalszą degradację.
9. Przystąpienie do naprawy i remontu składowanego sprzętu w miarę posiadanych możliwości.
10. Zidentyfikowanie źródeł i zakontraktowanie dostaw środków materiałowych i technicznych.
11. Zorganizowanie i prowadzenie permanentnego szkolenia kadr technicznych przez oficerów i podoficerów AAF oraz inżynierów z zagranicy.
12. Kierowanie wyszkolonych oficerów, podoficerów i żołnierzy do kolejno formowanych jednostek.
13. Wysyłanie uzbrojenia i sprzętu oraz zapasów materiałowych i technicznych do jednostek rozmieszczonych w obiektach koszarowych wyposażonych w konieczną infrastrukturę logistyczną.
14. Konsekwentne realizowanie planu szkolenia pododdziałów bojowych i logistycznych.
15. Osiągnięcie pełnej gotowości bojowej.

Biorąc pod uwagę obecne realia po przejściu władzy przez talibów, wdrożenie w Afganistanie powyższego planu gwarantującego zorganizowanie stosunkowo dużych, ut Technicznych sił zbrojnych jest mało prawdopodobne. Raczej spodziewać się można utworzenia armii uzbrojonej w nowoczesną broń piechoty i przestarzałą artylerię dysponującą prostymi środkami przewozowymi i łączności. Nowoczesne modele sprzętu zo-

staną przeznaczone dla niedużych formacji elitarnych, a nadwyżka sprzedana za granicę lub bezpowrotnie utracona w wyniku niedorozwoju organicznego wojskowego systemu logistycznego.

Author Contributions

Conceptualization (Konceptualizacja): Mirosław Skarżyński

Data curation (Zestawienie danych): Mirosław Skarżyński

Formal analysis (Analiza formalna): Mirosław Skarżyński

Writing – original draft (Piśmiennictwo – oryginalny projekt): Mirosław Skarżyński

Writing – review & editing (Piśmiennictwo – sprawdzenie i edytowanie): Mirosław Skarżyński

Competing interests: The author have declared that no competing interests exist (Sprzeczne interesy: Autor oświadczył, że nie istnieją żadne sprzeczne interesy)

Bibliografia

- Amerykianie dozbroili talibów. Zostawili sprzęt warty miliardy dolarów* (2021), <https://www.bankier.pl/wiadomosc/Amerykianie-dozbroili-talibow-Zostawili-sprzet-warty-miliardy-8178882.html>, 8.09.2022.
- Bakuła K. (2021), *Talibowie przejmują amerykańskie drony i rosyjskie śmigłowce*, <https://www.defence24.pl/talibowie-przejmujaja-amerykanskie-drony-i-rosyjskie-smiglowce>, 13.09.2021.
- Embraer EMB 314 Super Tucano* (2021), https://pl.wikipedia.org/wiki/Embraer_EMB_314_Super_Tucano, 11.09.2021.
- Gaafar A. (2021), *Starcia na granicy afgańsko-irańskiej. Padły strzały*, <https://tech.wp.pl/starcia-na-granicy-afgansko-iranskiej-padly-strzaly-6711079166573184a>, 2.12.2021.
- Gallagher S. (2018), *US buys Afghanistan "Eliminator" attack planes-Cessnas with Hellfires*, <https://arstechnica.com/tech-policy/2018/03/us-buys-afghanistan-hellfire-armed-cessnas-to-fight-taliban/>, 11.09.2021.
- Good B. (2012), *Afghan National Army Receives Mobile Strike Force Vehicles*, <https://asc.army.mil/web/access-afghan-national-army-receives-mobile-strike-force-vehicles/>, 20.12.2021.
- Kędzierski R. (2021), *Talibowie przejęli sprzęt wojskowy USA. Paradują w wozach i helikopterze Black Hawk*, <https://wiadomosci.radiozet.pl/Swiat/Talibowie-przejeli-sprzet-wojskowy-USA.-Paraduja-w-wozach-bojowych-i-helikopterze-Black-Hawk>, 17.08.2022.
- Khan S. (2021), *Taliban's deadly arsenal: US left behind billions of dollars worth arms, equipments [details inside]*, <https://www.ibtimes.co.in/talibans-deadly-arsenal-us-left-behind-billions-dollars-worth-arms-equipments-details-inside-840294>, 11.09.2021.
- Kosarzycki R. (2021), *Amerykianie porzucili w Afganistanie pojazdy wojskowe warte miliardy. Talibowie już je przejęli*, <https://spidersweb.pl/2021/08/afganistan-talibowie-sprzet-wojskowy-usa.html>, 17.08.2022.
- Kucharczyk M. (2021), *Dlaczego USA po prostu nie wyłączą zdalnie sprzętu, który zdobyli talibowie? Takiej opcji raczej nie ma, bo i po co*, <https://wiadomosci.gazeta.pl/wiadomosci/7,114881,27530558,dlaczego-usa-po-prostu-nie-wylacza-zdalnie-sprzetu-ktory-zdobyli.html>, 8.09.2022.
- Lansford T. (red.) (2017), *Afghanistan at War. From the 18th-Century Durrani Dynasty to the 21st Century*, ABC-CLIO, Santa Barbara.
- M113* (2021), <https://pl.wikipedia.org/wiki/M113>, 11.09.2021.

- Mehra T., Demuynck M., Wentworth M. (2022), *Weapons in Afghanistan: The Taliban's Spoils of War. Policy Brief*, February, International Centre for Counter-Terrorism (ICCT).
- Miśko M. (2021), *Talibowie w Afganistanie przejęli tysiące sztuk amerykańskiego sprzętu*, <https://www.geekweb.pl/inne/sprzet/item/2222-talibowie-w-afganistanie-przejeli-tysiacie-sztuk-amerykanskiego-sprzetu>, 17.08.2022.
- MRAP (2020), <https://pl.wikipedia.org/wiki/MRAP>, 11.09.2021.
- Nissen K. (2017), *Afghan National Army certifies mechanics in Helmand*, <https://www.centcom.mil/MEDIA/NEWS-ARTICLES/News-Article-View/Article/1111925/afghan-national-army-certifies-mechanics-in-helmand/>, 11.09.2022.
- Raubo J. (2021), *Talibowie i ich nowe uzbrojenie [KOMENTARZ]*, <https://www.defence24.pl/talibowie-i-ich-nowe-uzbrojenie-komentarz>, 8.09.2021.
- Redmond K. (2013), *Afghan National Army (ANA) students remove the turret on a mobile strike force vehicle for maintenance at the ANA Armored Branch School in Kabul province, Afghanistan*, https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Afghan_National_Army_%28ANA%29_students_remove_the_turret_on_a_mobile_strike_force_vehicle_for_maintenance_at_the_ANA_Armored_Branch_School_in_Kabul_province,_Afghanistan,_May_7,_2013_130507-ACL397-862.jpg, 11.09.2022.
- Spencer R. (2021), *US vehicles for Afghan forces taken to Tehran in new blow for Joe Biden*, <https://www.thetimes.co.uk/article/us-vehicles-for-afghan-forces-taken-to-tehran-in-new-blow-for-joe-biden-xjqs9l6zn>, 11.09.2022.
- Szczęsny W. (2021), *Amerykańska broń w rękach talibów. Dr Jacek Raubo: Wyposażenie armii USA może pojawić się na polach różnych konfliktów*, <https://polskatimes.pl/amerykanska-bron-w-rekach-talibow-dr-jacek-raubo-wyposazenie-armii-usa-moze-pojawic-sie-na-polach-roznych-konfliktow/ar/c15-15787112>, 10.09.2021.
- Talibowie chcą utworzyć stałą armię wyposażoną w amerykański sprzęt wojskowy [WIDEO]* (2022), <https://www.tvp.info/58060723/afganistan-usa-talibowie-chca-utworzyc-stala-armie-wyposazona-w-sprzet-wojskowy-ze-stanow-zjednoczonych>, 17.08.2022.
- Talibowie przejęli amerykańskie uzbrojenie, w tym samoloty, helikoptery i noktowizory* (2021), <https://www.gazetaprawna.pl/wiadomosci/swiat/artykuly/8231581,talibowie-przejeli-amerykanskie-uzbrojenie-w-tym-samoloty-helikoptery-i-noktowizory.html>, 8.09.2022.
- Tinwala Y. (2021), *What is the Badri 313? Feared Taliban 'special forces' spotted sporting American equipment*, <https://meaww.com/who-are-badri-313-special-force-taliban-commandos-american-military-equipment-545745>, 13.09.2022.
- USA zgubiły sprzęt wojskowy w Afganistanie? „Spora ilość musiała trafić w ręce talibów”* (2021), <https://gospodarka.dziennik.pl/news/artykuly/8228106,usa-sprzet-wojsko-afganistan-talibowie.html>, 8.09.2022.
- W Afganistanie kwitnie handel amerykańską bronią* (2021), <https://gospodarka.dziennik.pl/news/artykuly/8264754,afganistan-talibowie-handel-amerykanska-bron.html>, 8.09.2022.
- Wilewski K. (2019), *Następca HMMWV zaczyna służbę*, <http://www.polska-zbrojna.pl/home/article-show/27455?t=Nastepca-HMMWV-zaczyna-sluzbe>, 11.09.2021.

Logistical aspects of the use of armament and equipment seized by the Taliban after the withdrawal of U.S. troops from Afghanistan

Summary

The article indicates the military technique taken over by the Taliban after the disintegration of the Afghan Armed Forces and the withdrawal of U.S. troops. The characteristics of certain means of com-

bat are presented. The logistical conditions for the combat use of new weapons and military equipment by the army of the Islamic Emirate of Afghanistan are considered. The internal and external threats generated by rearmed Taliban has been estimated. The results of the conducted research are summarized.

Key words: Taliban, armament and military equipment, logistics, internal and external threats